

Brüssel, 4. juuni 2021
(OR. en)

9314/21

SOC 364
EMPL 271
EDUC 218
SAN 341
ECOFIN 549

MÄRKUS

Saatja:	Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Euroopa poolaasta b) Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee arvamus läbivaadatud sotsiaalvaldkonna tulemustabelit käsitleva komisjoni ettepaneku kohta – Heakskiitmine

Delegatsioonidele edastatakse eespool nimetatud arvamus, eesmärgiga see nõukogu (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused) 14. juuni 2021. aasta istungil heaks kiita.

Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee arvamus läbivaadatud sotsiaalvaldkonna tulemustabelit käsitleva komisjoni ettepaneku kohta

1. Euroopa Komisjon avaldas 4. märtsil 2021 Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava käsitleva teatise¹, milles kirjeldatakse konkreetseid meetmeid samba põhimõtete² edasiseks rakendamiseks liikmesriikide ja ELi ühise jõupingutusena. Tegevuskava sisaldas ka ettepanekut vaadata läbi sotsiaalvaldkonna tulemustabel, ajakohastades olemasolevaid näitajaid, et saada samba rakendamisel tehtud edusammudest terviklikum ülevaade. Riigipead ja valitsusjuhid leppisid 8. mail 2021 toimunud mitteametlikul kohtumisel kokku Porto deklaratsioonis, milles samuti viidati samba rakendamist käsitlevale komisjoni tegevuskavale ja tervitati selles esitatud läbivaadatud sotsiaalvaldkonna tulemustabelit.
2. Tööhõivekomitee (EMCO) ja sotsiaalkaitsekomitee (SPC) volitasid vastavalt 11. ja 12. märtsi 2021. aasta koosolekutel oma asjakohaseid näitajate töörühmi analüüsima olemasoleva sotsiaalvaldkonna tulemustabeli läbivaatamise ettepanekut ja teavitama komiteesid maikuus oma järeldustest. Näitajate töörühmad arutasid märtsist mai keskpaigani komisjoni ettepanekut üksikasjalikult mitmel spetsiaalsel koosolekul³ ning nende töörühmade eesistujad andsid seejärel komiteedele arutelude tulemustest ühiselt aru.
3. Näitajate töörühmade järelduste põhjal koostasid komiteed läbivaadatud sotsiaalvaldkonna tulemustabeli ettepaneku kohta ühise arvamus, mille üksikasjad on esitatud allpool ja lisa ning milles praeguses etapis keskendutakse komisjoni ettepanekus esitatud põhinäitajatele.

¹ ST 6649/21 + ADD 1-2

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32017C1213%2801%29>

³ Hariduse, õppe ja koolitusega seotud näitajate osas konsulteeriti hariduskomiteega.

4. Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee võtavad teadmiseks läbivaadatud sotsiaalvaldkonna tulemustabelit käsitleva komisjoni ettepaneku ning tervitavad asjaolu, et selle läbivaatamise lõpuleviimine toimub kahe komitee koostöös. Komiteed toetavad eesmärki parandada tööhõive ja sotsiaalse olukorra jälgimist ja hindamist terviklikul ja nähtavamal viisil kogu liidus.
5. Selles etapis nõustuvad komiteed vastavalt komisjoni ettepanekus märgitule lisama kavandatud uued põhinäitajad sotsiaalvaldkonna tulemustabelis juba sisalduvale näitajatele, et kasutada neid ühises tööhõivearuandes, võttes arvesse selgitusi, mida on vaja seoses lisas esitatud näitajate üksikasjalike määratluste ja kasutusega. See hõlmab vajadusel ka mõningaid täiendavaid selgitusi seoses mõne olemasoleva näitaja hindamisega. Kui samba mõne konkreetse põhimõtte kohta veel põhinäitaja puudub, tehakse täiendavalt tööd selle nimel, et kõik samba põhimõtted oleks hõlmatud.
6. Täiendavalt on vaja arutada seda, kas lisada sotsiaalvaldkonna tulemustabelisse, nagu ka komisjon soovitas, ühises tööhõivearuandes esitatud analüüsi täiendamiseks teised näitajad. Komiteed on seisukohal, et kõnealust analüüsi peaksid jätkuvalt toetama ka olemasolevad tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee järelevalvevahendid ja neis sisalduvad näitajad. Kuigi komiteed ei ole selle vastu, et kasutada ühises tööhõivearuandes esitatava analüüsi täiendamiseks välja pakutud teiseid näitajaid, ei tohiks neid ametlikult *teisesteks näitajateks* nimetada enne, kui nende tulemustabelisse lisamise osas on kokkuleppele jõutud.
7. Eespool esitatud seisukoht teiste näitajate kohta kajastab tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee näitajate töörühmade arutelusid, mille käigus mitmed liikmed väljendasid reservatsioone seoses sellega, kas kindlaksmääratud teiste näitajate kogumi lisamine annab lisaväärtust. Mõned liikmesriigid leiavad, et sotsiaalvaldkonna tulemustabel peaks keskenduma ainult põhinäitajatele, nõudes samas paindlikkust täiendavate näitajate ja olemasolevate komitee järelevalvevahendite kasutamisel, et toetada sotsiaalvaldkonna tulemustabeli põhinäitajate analüüsi.

8. Sellegipoolest on nende arutelude raames enamiku uute väljapakutud teiseste näitajate puhul ükshaaval kokku lepitud, et need lisatakse potentsiaalselt teiseste näitajate kogumisse, kui lõpuks peaks teiseste näitajate sotsiaalvaldkonna tulemustabelisse lisamises, nagu on kokkuvõtlikult esitatud lisas, kokkuleppele jõutama.
9. Komiteed võtavad teadmiseks, et komisjon on rõhutanud teiseste näitajate rolli samba põhimõtete laia hõlmatuse saavutamisel ning et komisjoni arvates on lühiduse ja ökonoomsuse huvides oluline kehtestada kindel näitajate kogum. Samal ajal tunnistas komisjon, et olemasolevad tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee järelevalvevahendid, mis täiendavad sotsiaalvaldkonna tulemustabelit, on väga olulised ning et ta kavatses jätkata nende kasutamist vastavalt vajadusele, nii nagu praegu tavaks.
10. Kuigi kaks näitajate töörühma on teiseseid näitajaid põhjalikult arutanud, tuleb tööd nendega veel jätkata. Komiteed tulevad selle küsimuse juurde lähitulevikus tagasi, eelkõige selleks, et täiendavalt arutada, kas on asjakohane kehtestada sotsiaalvaldkonna tulemustabelis kindel teiseste näitajate kogum, et täiendada ühises tööhõivearuandes esitatud analüüsi ja selle komponente.
11. Tulevikku silmas pidades peavad komiteed vajalikuks laialdast arutelu selle üle, milline on sotsiaalvaldkonna tulemustabeli roll seoses muude olemasolevate järelevalvevahenditega, nagu kutsuti üles tegema ka strateegia „Euroopa 2020“ ühises hindamisaruandes; samuti peavad nad vajalikuks viimistleda põhinäitajate hindamise metoodikat ühises tööhõivearuandes ning vaadata läbi ettepanekud sobivate näitajate kohta, et täita ülejäänud lüngad seoses samba põhimõtetega, mis ei ole praegu hõlmatud või ei ole piisavalt hõlmatud.

LISA – sotsiaalvaldkonna tulemustabeli uued põhinäitajad, mille lisamises on kokku lepitud, olemasolevate põhinäitajate muudatused ja teave tulevikus potentsiaalselt lisatavate teisest näitajate kohta

Uued põhinäitajad

1. Täiskasvanute osalemine õppes viimase 12 kuu jooksul

Näitajale tuleb lisada selgitav joonealune märkus selle kohta, et 2022. aastal saab andmeallikaks täiskasvanuhariduse uuringu asemel tööjõu-uuring. Komisjon jälgib näitajat koos Eurostatiga ja analüüsib põhjalikult andmeid kahest uuringuallikast, kui need kättesaadavaks saavad (2023), et käsitleda võimalikke probleeme ning tagada andmete kvaliteet ja võrreldavus.

2. Suhtelise vaesuse või tõrjutuse määr laste (0–17aastased) puhul Näitajale tuleb lisada selgitav joonealune märkus selle kohta, et selle näitaja analüüs peaks tuginema selle aluskomponentidele, mis käsitlevad lapsi⁴. Hindamist tuleks täiendada spetsiifiliste lastega seotud aspektidega, kasutades eelkõige hiljuti vastu võetud spetsiifiliselt laste olukorda kajastavat puuduse näitajat.

⁴ Suure materiaalse ja sotsiaalse puuduse määr (SMSD); suhtelise vaesuse määr (AROP); (peaaegu) tööta leibkondade osakaal (QJ).

3. **Puuetega inimeste tööhõivelõhe** See, et näitaja kajastab endale antud hinnanguid ja näitaja määratlus tuleks ära mainida selgitavas joonealuses märkuses, tuues esile, et see põhineb ülemaailmse tervisepiirangute näitaja (global activity limitation indicator - GALI) lähenemisviisil (GALI terviktekst tuleks kättesaadavaks teha). Selles tuleks üksikasjalikult kirjeldada, milline on seos puude levimuse määra ja puudega inimeste tööhõivelõhe suuruse vahel ELi tasandil, olenemata sellise seoses kestusest. Komisjon jätkab näitaja kvaliteedi jälgimist ja vaatab näitaja keskpikas perspektiivis koos Eurostatiga läbi, kui tööjõu-uuringul põhinevad andmed (2023) kättesaadavaks saavad, ning toetab edasisi samme riikide võrreldavuse parandamiseks ja kaalub täiendavate näitajate väljatöötamist selles valdkonnas.
4. **Liiga suurte eluasemekulude määr** Näitajale tuleb lisada selgitav joonealune märkus, milles tuuakse esile täiendav teave (sealhulgas selgitused määratluse ja selle kohta, milliseid kulusid ja toetusi/subsiidiume arvestatakse) ja see, mida tuleb näitaja analüüsimisel silmas pidada, sealhulgas asjakohase liigendatuse kasutamine (näiteks sissetulekuvintiilide, suhtelise vaesuse ja eluasemestaatuse alusel) ning analüüsi toetavate täiendavate näitajate kasutamine.

Olemasolevate põhinäitajate muudatused

1. Samuti jõuti kokkuleppele, et muudetakse mittetöötavate ja mitteõppivate noorte näitajaga (NEET-noorte määr) hõlmavat vanuserühma nii, et see hõlmaks noori vanuses 15–29, mitte 15–24.

2. Seoses spetsiifilise põhinäitajaga – vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse riski määr (AROPE) – tuleks juhul, kui seda kasutatakse nii kogu elanikkonna kui ka laste puhul, selle eri komponente käsitleda osana peamisest näitajast (ning seega tuleks need teiste näitajate loetelust välja jätta) ning joonealuses märkuses tuleks märkida, et kasutajate tähelepanu tuleks näitaja komponentidele juhtida järgmisel viisil:

AROPE 0+ (*); AROPE 0-17 (**)

Joonealused märkused

(*) koos oma kolme allnäitajaga: SMSD 0+, AROP 0+ ja QJ 0-64.

(**) koos oma kolme allnäitajaga: SMSD 0-17, AROP 0-17 ja QJ 0-17.

Tavaks jääks analüüsida ühise tööhõivearuande metoodika abil ainult põhinäitajaid (mitte allkomponente).

3. Üksi elava, ilma lasteta, keskmist palka teeniva täisajaga töötaja netosissetulekut käsitlev põhinäitaja on välja jäetud.

Teave sotsiaalvaldkonna tulemustabelisse potentsiaalselt lisatavate teiste näitajate kohta

Kokkuleppele on jõutud ainult järgmiste potentsiaalsete teiste näitajate suhtes:

- need, mis kuuluvad mõlema näitajatega tegeleva töörühma pädevusse („*Sotsiaalmajandusliku indeksi alumisse ja ülemisse veerandisse kuuluvate kehvade tulemustega õpilaste osakaalu erinevus (PISA)*“ ja „*Lastehoiuasutustes käivad lapsed vanuserühmas kolm eluaastast kuni kohustusliku algkoolieani*“);
- need, mis kuuluvad üksnes tööhõivekomitee näitajate töörühma pädevusse („*Madala kvalifikatsiooniga täiskasvanute osalemine õppes*“; „*Hiljutise õpikogemusega töötute täiskasvanute osakaal*“; „*Kehv haridusalane edasijõudmine (sh digioskustes)*“; „*Mittevabatahtlike ajutiste töötajate osakaal*“; „*Surmaga lõppenud tööõnnetused 100 000 töötaja kohta (kestliku arengu eesmärk)*“ ja „*Töötushüvitistega kaetus [lühiajaliste töötute puhul]*“);

- ja need, mis kuuluvad sotsiaalkaitsekomitee näitajate töörühma pädevusse vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse valdkonnas („Suhtelise vaesuse süvik“; „Väikseima sissetulekuga 40 % elanike sissetulekuosa“; „Toetusesaajate määr“ ja „Nende elanike osakaal, kes ei suuda kodu piisavalt soojana hoida“).

Ülejäänud kavandatavaid uusi teiseid näitajaid („Sotsiaalkaitsekulud (% SKPst)“; „Tervishoiukulude osakaal (%SKPst)“; „Avaliku sektori kulutused pikaajalise hoolduse valdkonnas (osakaal; %SKPst)“; „Pikaajalise hoolduse vajaduste kaetus“ ja „Standarditud ennetatav ja välditav suremus“) käsitlevaid arutelusid ei viidud lõpule ning need on praegu peatatud.

Lisaks on liikmed kokku leppinud, et teiseste näitajate loetellu tuleks kogu näitajate kogumi kasutamise heakskiitmise korral lisada mõned täiendavad teisesed näitajad, nimelt *spetsiifiliselt laste olukorda kajastav puuduse näitaja* ja (standardne) *materiaalse ja sotsiaalse puuduse näitaja*, samas kui täiendavaid näitajate lisamise vajadust tuleks veel hinnata. Seevastu on kokku lepitud, et *AROPE* näitaja komponendid (nimelt *suhtelise vaesuse määra (AROP)*, *suure materiaalse ja sotsiaalse puuduse määra (SMSD)* ja (*peaaegu*) *töötute leibkondade osakaalu (QJ)* näitajad) tuleks teiseste näitajate loetelust välja jätta, sest neid tuleb käsitleda koos peamise *AROPE* näitajaga, nagu on kavas märkida joonealuses märkuses.